

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie,

a examinat în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către avocatul Saftiuc Tudor în numele condamnatului *Bahov Dumitru XXXX*, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 decembrie 2020.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 20.05.2020 – 09.06.2020;

Instanța de recurs: 02.07.2020 – 24.12.2020;

Instanța de recurs în anulare: 12.10.2021 – 19.01.2022.

A C O N S T A T A T :

1. La data de 19 mai 2020, Biroul de Probațiune Leova a depus demers cu privire la anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și trimiterea condamnatului Bahov Dumitru pentru a executa pedeapsa stabilită prin hotărârea instanței de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 09 iunie 2020, a fost admis demersul Biroului de Probațiune Leova și a fost anulată condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, stabilite condamnatului Bahov Dumitru prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 12 decembrie 2017, cu trimiterea condamnatului Bahov Dumitru pentru executarea deplină a pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani 4 (patru) luni, în penitenciar de tip semiînchis.

2. Încheierea primei instanțe a fost atacată cu recurs de către avocatul Saftiuc Tudor în numele condamnatului Bahov Dumitru, prin care a solicitat casarea integrală a încheierii judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 09 iunie 2020 și pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea demersului înaintat de Biroul de Probațiune Leova.

2.1 În argumentarea recursului, avocatul a invocat că:

- contrariul celor indicate de Biroul de probațiune Leova, în instanța de judecată s-a stabilit că Bahov Dumitru s-a prezentat la întrevederi

nu doar o singură dată, fiind prezent la data de 18.01.2018, 01.02.2018, 15.02.2018, 01.03.2018;

- prima jumătate a lunii martie 2018, Bahov Dumitru a plecat la lucru în afara hotarelor Republicii Moldova, iar plecarea sa nu a fost condiționată de intenția de a se sustrage de la executarea pedepsei stabilite, sau de a se ascunde de organele de control;

- până la plecarea sa peste hotarele Republicii Moldova, Bahov Dumitru a beneficiat de consultare juridică din partea unui avocat, care l-a asigurat că plecarea sa nu va fi urmată de consecințe în detrimentul lui, angajându-se de a informa Biroul de Probațiune Leova despre aceasta și de a obține permisiunea în numele clientului pentru plecare temporară la lucru peste hotarele RM;

- în zilele imediat plecării peste hotarele Republicii Moldova, condamnatul s-a prezentat la oficiul Biroului de Probațiune Leova, fără o programare prealabilă, în scopul solicitării permisiunii de a pleca la lucru peste hotare, însă negăsind persoana responsabilă, a făcut cale înapoi;

- anularea condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei aplicate condamnatului Bahov Dumitru, cu trimiterea ultimului pentru a executa deplin pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 4 luni în penitenciar de tip semiînchis, ar avea cu siguranță un impact negativ asupra personalității acestuia și puțin probabil că o asemenea hotărâre ar duce la corectarea condamnatului;

- la data de 11.06.2020 condamnatul Bahov Dumitru a fost înștiințat prin intermediul rudelor despre faptul că este căutat de către reprezentanții Biroului de Probațiune Leova, fiindu-i comunicată informația despre pronunțarea unei hotărâri privind anularea condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei aplicate. Această circumstanță pune la dubiu veridicitatea probelor prezentate de către Biroul de Probațiune Leova referitor la necunoașterea locului de aflare a condamnatului, precum și întreprinderea măsurilor suficiente întru stabilirea locului de aflare a acestuia și comunicare a actelor.

3. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 decembrie 2020, a fost respins recursul declarat și menținută încheierea fără modificări.

3.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de recurs a menționat că din materialele prezentate de organul de probațiune a rezultat că la data de 12 decembrie 2017, prin sentința Judecătorei Cimișlia, sediul Leova, Bahov Dumitru a fost condamnat în baza art.186 alin. (4) Cod penal la 3 ani și 4 luni închisoare, iar conform art. 90 Cod penal i-a fost suspendată condiționat

executarea pedepsei pe un termen de probațiune de 3 ani, cu obligarea ultimului să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent, pe perioada de probațiune stabilită (f.d. 5-10).

Instanța de recurs a reținut că la 19 mai 2020, Biroul de Probațiune Leova s-a adresat cu demersul nominalizat în instanța de judecată, prin care a solicitat anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și trimiterea condamnatului Bahov Dumitru pentru a executa pedeapsa stabilită prin hotărârea instanței de judecată (f.d. 3-4).

În urma precăutării materialelor cauzei, instanța de recurs a constatat că instanța de fond just a concluzionat asupra anulării condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei și trimiterea condamnatului Bahov Dumitru pentru a executa pedeapsa stabilită, pronunțând, astfel o încheiere legală, întemeiată și motivată.

Instanța de recurs nu a reținut afirmațiile avocatului Saftiuc Tudor privind faptul că, instanța de judecată injust a apreciat circumstanțele cauzei vizate, întrucât condamnatul Bahov Dumitru fiind peste hotarele Republicii Moldova, la câștig, pentru a avea o viață decentă, era în imposibilitate de a se prezenta la Biroul de Probațiune.

La fel, s-a respins și argumentul avocatului care a menționat că Bahov Dumitru s-a prezentat la Biroul de probațiune Leova, dar acolo nu a găsit pe nimeni și ulterior adresându-se la un avocat, numele căruia nu este comunicat, acesta l-a asigurat că nu va fi tras la răspundere și că el va obține permisiunea Biroului de probațiune Leova ca recurentul să aibă dreptul de a pleca peste hotare, or, potrivit art. 90 alin. (6) lit. a) Cod penal, prin sentința Bahov Dumitru a fost obligat să nu-și schimbe domiciliul și/sau reședința fără consimțământul organului competent.

Subsecvent, instanța de recurs a apreciat ca niște argumente neobiective, declarative și celelalte argumente date de avocatul Saftiuc Tudor în interesele lui Bahov Dumitru, cu atât mai mult că, lecturând textul încheierii contestate, instanța de recurs a atestat că prima instanța doar a reținut că condamnatul la data de 18 ianuarie 2018 a semnat angajamentul prin care a fost preîntâmpinat de responsabilitatea pe care o poartă pentru neîndeplinirea cerințelor legislației execuțional-penale și cerințelor Biroului de Probațiune Leova (f.d. 12).

Instanța de recurs a mai atestat la materialele cauzei încheierea instanței de fond din 20 iunie 2018 prin care s-a admis demersul Biroului de probațiune Leova cu privire la anunțarea în căutare a condamnatului Bahov Dumitru (f.d. 29-32), astfel, stabilindu-se că acesta a fost anunțat în căutare

practic imediat după constatarea de către consilierii de probațiune a lipsei lui de la domiciliu fără să anunțe organul competent.

Instanța de recurs a constatat că concluzia primei instanțe privind admiterea demersului este bazată pe circumstanțele reale ale cauzei care denotă că în perioada de probațiune, condamnatul Bahov Dumitru nu a dat dovadă de un comportament exemplar și nu a îndreptățit încrederea ce i s-a acordat.

Concluzia instanței asupra corectitudinii încheierii emise de instanța de fond s-a mai confirmat prin materialul probant anexat la speța în cauză și de faptul constatat de instanța de fond precum că până la data emiterii încheierii din 09 iunie 2020, condamnatul Bahov Dumitru a părăsit hotarele Republicii Moldova, deplasându-se într-o direcție necunoscută.

Faptul ieșirii din țară a condamnatului Bahov Dumitru, precum și lipsa lui la domiciliul, instanța de recurs a constatat că s-a confirmat prin materialele din dosar precum și prin extrasul din baza de date Acces din 16 mai 2018 (f.d. 27).

Instanța de recurs a menționat că, explicațiile date de către avocatul Saftiuc Tudor în interesele condamnatului Bahov Dumitru sunt irelevante speței supuse examinării întrucât, în sarcina condamnatului în cauză, s-a impus înștiințarea în scris a consilierului de probațiune în cazul schimbării domiciliului, dar Bahov Dumitru nu a îndeplinit această obligație, a încălcat angajamentul luat și condițiile probațiunii, părăsind hotarele Republicii Moldova.

Argumentele avocatului Saftiuc Tudor, cu privire la aceia că nu au fost înregistrate plângeri privind comiterea infracțiunilor de către Bahov Dumitru, nu au fost înregistrate observații referitor la comportamentul lui precum și că condamnatul a fost încadrat în câmpul muncii, colegiul a menționat că aceste argumente nu constituie un temei pentru admiterea recursului înaintat în condițiile când Bahov Dumitru nu și-a îndeplinit obligațiunile sale de condamnat, a încălcat cerințele legislației execuțional-penale și a părăsit domiciliul său fără consimțământul Biroului de Probațiune.

Cât privește argumentele avocatului cu privire la faptul că condamnatul a părăsit hotarele Republicii Moldova, la câștig, pentru a-și asigura un trai decent, Colegiul judiciar le-a considerat ca fiind neîntemeiate, deoarece condamnarea condiționată nu exclude de a ieși din Republica Moldova, doar că trebuie anunțat în scris consilierul de probațiune despre faptul dat.

Totodată instanța de recurs a menționat că termenul de probă fixat de instanța de judecată este o perioadă de suspendare condiționată a pedepsei

cu închisoare, ca o categorie de liberare de la pedeapsa penală și nu ca atare - categorie de pedeapsă penală. Esența liberării de pedeapsa penală, adică de la executarea ei reală, constă în impunerea condamnatului o anumită conduită pe întreagă perioadă a termenului de probațiune, o comportare exemplară care să îndreptățească încrederea ce i s-a acordat, precum și prezentarea ultimului în fața consilierului Biroului de probațiune pentru întrevederile planificate. În cazul în care condamnatul pe întreagă perioadă a suspendării condiționate a avut o comportare exemplară, a îndreptățit încrederea ce i s-a acordat și s-a prezentat în fața consilierului Biroului de probațiune pentru întrevederile planificate, atunci pentru el survin consecințe pozitive prevăzute de art. 111 Cod penal – stingerea antecedentelor penale. În caz, contrar, pentru condamnat pot survin consecințe negative și anume prevederile art. 90 alin. (9) Cod penal.

În final, instanța de recurs a reținut că recursul înaintat nu conține nici unul din temeiurile prevăzute de art. 444 Cod de procedură penală pentru atacarea hotărârilor cu recurs, pentru a se repara erorile de drept, și având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate, iar cererea de recurs este neîntemeiată, s-a ajuns la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea contestată fără modificări.

4. Împotriva deciziei a declarat recurs în anulare avocatul Saftiuc Tudor în numele condamnatului Bahov Dumitru, prin care solicită admiterea recursului spre examinare, cu repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea deciziei și a încheierii.

4.1 În argumentarea recursului în anulare, recurentul invocă aceleași argumente ca și în recursul anterior declarat (*expuse în pct. 2 al prezentei decizii*), adăugător menționând că:

- împuternicirile acordate avocatului Saftiuc Tudor de către condamnatul Bahov Dumitru erau valabile doar pentru participarea la ședințele din cadrul Curții de Apel Comrat, ce a făcut imposibilă depunerea recursului în anulare în termen, iar contractul de asistență juridică, precum și mandatul avocațial privind apărarea intereselor în cadrul examinării recursului în anulare au fost semnate la 09 septembrie 2021;

- potrivit sentinței Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 12 decembrie 2017, condiția de bază prin care executarea pedepsei numite condamnatului a fost suspendată condiționat, a fost necomiterea în perioada de probațiune a infracțiunilor, purtare exemplară și muncă cinstită, iar din data rămânerii definitive a sentinței condamnatul Bahov Dumitru a îndeplinit și îndeplinește aceste trei condiții, însă ținând cont de faptul că pe teritoriul Republicii Moldova nu a fost posibil de a-și găsi un loc permanent de muncă, care i-ar

asigura un venit decent, la fel ca și multe alte persoane, a plecat la lucru în afara țării;

- anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei ar avea un impact negativ asupra personalității condamnatului și puțin probabil că o asemenea hotărâre ar duce la corectarea condamnatului;

- condamnatul nu a cunoscut despre examinarea demersului Biroului de Probațiune Leova, la 11 iunie 2020 Bahov Dumitru a fost înștiințat prin intermediul rudelor despre faptul că este căutat de reprezentanții Biroului de Probațiune Leova, iar această circumstanță pune la dubii veridicitatea probelor prezentate referitor la necunoașterea locului de aflare a condamnatului, precum și întreprinderea măsurilor suficiente întru stabilirea locului de aflare a acestuia și comunicare a actelor;

- Bahov Dumitru a îndreptățit așteptările instanței nu a comis infracțiuni sau contravenții, și-a schimbat comportamentul, și-a pus ca scop de a-și asigura prin muncă cinstită un viitor decent, de a întemeia o familie și de a crea condiții de trai decente familiei sale excluzând comiterea infracțiunilor sau a altor metode infracționale de câștig;

- ținându-se cont de faptul că condamnatul a plecat la lucru peste hotarele Republicii Moldova în luna martie 2018, iar demersul Biroului de probațiune Leova privind anularea suspendării condiționate a pedepsei a fost înaintat în instanță la 20 mai 2020, adică peste 2 ani de la plecare, Bahov Dumitru a fost în drept de a crede că Biroul de probațiune este înștiințat despre plecarea sa și a acceptat schimbarea temporară a reședinței;

- privarea de libertate pentru perioade îndelungate, în condițiile de detenție pe care le avem în Republica Moldova, are efect contrar scopului pedepsei penale;

- în motivarea deciziei, instanța de recurs s-a limitat doar la invocarea faptului precum că argumentele invocate în apărarea condamnatului sunt declarative, mai mult ca atât, avocatul fiind lipsit de posibilitatea de a se expune asupra argumentelor invocate, la fel fiind lipsit de a acorda reprezentantului biroului de probațiune, răspunsul căruia are importanță pentru justa soluționare a cauzei.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare în baza materialelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 alin. (1) Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate la art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), precum și, în numele acestor persoane, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot

declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărârii judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

În corespundere cu prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate. Prin trimitere la dispoziția art. 453 alin.(1) Cod de procedură penală, se menționează că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii.

Conform prevederilor art. 456 alin. (1) Cod de procedură penală, actele procedurale preparatorii ale instanței de recurs în anulare și procedura de admisibilitate a recursului în anulare se efectuează în conformitate cu prevederile art. 431 și 432, care se aplică în mod corespunzător.

Din textul recursului în anulare, Colegiul penal atestă că recurentul nu indică prezența unui viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, dar contestă hotărârile judecătorești, manifestându-și dezacordul cu anularea condamnării cu suspendarea executării pedepsei.

Potrivit prevederilor codului de procedură penală, recursul în anulare, poate fi declarat numai în privința hotărârilor judecătorești prin care a fost **judecată cauza penală în fond, adică hotărârile irevocabile de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal, după epuizarea căilor ordinare de atac**, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II ale Codului de procedură penală – **adică calea apelului și recursului ordinar**.

Analizând dispozițiile legale expuse *supra* în raport cu speța dată, rezultă că decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 decembrie 2020, a fost adoptată în ordinea reglementată de art. 449 Cod de procedură penală, prin care nu a fost judecată cauza în fond, dar s-a examinat recursul avocatul Saftiuc Tudor în numele condamnatului Bahov Dumitru declarat împotriva încheierii Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova de admitere a demersului Biroului de Probațiune Leova privind anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei.

Astfel, se atestă că decizia contestată în prezenta speță nu cade sub incidența categoriilor de hotărâri irevocabile prevăzute la alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul în anulare declarat împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 decembrie 2020, este

inadmisibil, deoarece o asemenea hotărâre nu este susceptibilă de a fi atacată cu recurs în anulare.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, un complet format din 3 judecători, prin decizie motivată, va decide în unanimitate asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430.

6. În conformitate cu articolele 456 alin. (1), 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 1), Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către avocatul Saftiuc Tudor în numele condamnatului *Bahov Dumitru XXXXXX*, împotriva deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 decembrie 2020, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată este pronunțată la **03 martie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie